

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 29. ANULU XII.

Sabiu, in 9 Aprile 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero nici, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. s. pentru a treia repetire cu 3 1/2. cr. v. fa

Sinodulu.

Siedinti'a IV. tinuta Mercuri in 25 Mart. 1864. (Continuare si capetu.)

La desbaterea asupra § 26 (punctu 9: asternerea decisiunilor Sinodului parochialu la Consistoriulu diecesanu), dupa d. Branu de Lemény ia cuventulu

D. Presiedinte, si pe bas'a canónelor, care-i demanda, ca asiá sa supravegheze, cá candu Domnedieu din ceriu aru caufa asupra-i, sta pe lángha parerea sea, si deca aceea nu s'aru priimi, atunci baremu sa intre la protocolu. D. Bolog'a se alatura la parerea Comissiunei. D. Aldule a nu cerca a complaná diferinti'a prin unu terminu generalu spre supravisiune séu (aprobare. D. Onitiu obiecta, ca se restringe alegerea parochului. P. Hanni'a propune „spre pertractarea mai departe séu superiöra“, care terminu in fine -lu priimesce si d. Presiedinte. Asemenea d. Macellariu. — § 27 Comissiunea l'a priimitu, si Sinodulu, dupa ce-lu combatu dd. Bolog'a si Gaitanu, ear d. prof. Almasianu lu sustine, lu priimesce.

§ 28 se priimesce dupa unele obiectiuni neesentiale. — § 29 Comissiunea l'a formulatu asiá: Presiedintele ordinariu e Parochulu; ear unde suntu mai multi parochi, acolo parochulu celu mai betránu in servitiu ocupa presidiulu. In fiinti'a de fatia a Protopopului póta acest'a presidiulu, si parochulu ocupa locul vicepresiedintelui. — Aline'a penultima (a doua din urma) suna modificata asiá: Si din partea membrilor Sinodului parochialu se potu face propuneri, pentru cari presiedintele va defige ordinea pertractárilor. — D. Presiedinte aprobéza respectarea betranetieloru, carea o pretinde si biseric'a; dar a se face din partea parochieniloru propunerile in scrisu, nu i se pare bine. — D. Dr. Glodariu, constatandu ca'n §u vinu termini „parochia“ si „comuna bisericésea“, arata parerea de reu, ca Sinodulu n'a lúatu in consideratiune observárele facute de d. prof. Lengeru cu privire la aceste cuvinte. Apoi combate pasagiulu, unde se dice, ca presiedintele defige ordinea obiecteloru de pertractatu; cáci atunci se da presiedintelui potere prea mare, o potere, carea elu'o póte esplotá pentru de a totu amaná unu obiectu de adi pe máne. In fine insa digrede dela obiectu, si trebuie chiamatu la ordine. D. Bolog'a doresce a se dice, ca presiedint. trebuie sa puna obiectele la ordine inca 'n decurgerea Sinodului. D. Branu de Lemény propune a se dice, ca propunerile, facute si cu graiu, se priimescu, deca suntu sprijinite de trei membri. Cu carea si d. Bolog'a se 'nvoiesce. P. Hanni'a observa, ca nu trebuie sa ne in-tipuimu unu sinodu parochialu cá o dieta, cáci altmintrea nu vomu ajunge departe. — § 30, piimitu din partea comissiunei, se priimesce si din partea Sinodului, cu acea modificare propusa de d. Puscariu sen., cá cuvintele dela „ce s'aru provocá“ etc. sa remána afara. — § 31. comissiunea l'a priimitu cu acea modificatiune, ca cuvintele „professorii si invetiatorii“ sa remána afara. (Se priimesce.) — § 32 comiss. inca l'a priimitu, lasandu afara aline'a din urma. (Se priimesce.) Asemenea § 33. La § 34. d. Branu propune in locu de „proteste“ „apellatiunile ori recursurile.“ D. Alduleanu desfasiaura diferinti'a intre protestu si recursu: cel'a se face acolo 'n locu, cest'a la o instantia mai inalta. — D. Presiedinte propune lángha „proteste“ „si recursuri.“ (Se priimesce cu acésta modificatiune.) — § 35 si 36 se priimescu cu modificatiuni neesentiale. D. Branu de Lemény propune in locu de 2/3 „preste jumetate“; D. Gaitanu cere celu putinu majoritate absoluta. — § 37. se priimesce neschimbatu.

Cu acestea siedinti'a se 'nchide la 3 3/4 ore.

Siedinti'a V.

tinuta Joi in 26 Aprile 1864.

Escellentia Sea D. Presiedinte, invitalu prin o deputatiune din cleru si mirenime, si intempnatu cu acclamatiuni de bucuria, deschide siedinti'a la 9 1/2 ore.

La cetirea protocolului prin d. Secretaru Orbónasiu, Parintele Protopopu Papiu aduce la cunoscinti'a sinodului, ca din trecerea cu vederea a secretariatului, unde s'au enumeratu cele facute in diecesa dela anulu 1860 incóce, (siedinti'a II, nr. 23) a remasu afara unu institutu de mare importantia, cu care Escell. Sea Parintele Eppu au inzestratu Eparchi'a nostra: adica Tipografi'a diecesana, si propune a se adauge la protocolu. (Se priimesce). P. Hanni'a referéza mai departe, si se priimescu parte fára schimbári, parte cu schimbári ne'nsemnate §ii 38, 39, si 40. — La §fulu 41 comissiunea in esintia n'a schimbatu nimicu; numai tiesetur'a a formulat'o asiá: „comitetulu parochialu, constituindu-se, -si alege pre presiedintele seu din sinulu seu; de secretariu póte alege si pre cinev'a nefiinde membru alu comitetului, d. e. unu Professoru séu invetiatoriu. Deca secretariulu alesu va fi membru alu comitetului, va avé votu decisivu, ear altmintrelea numai consultativu.“ Dupa o mica desbatere, la carea participa d. Presiedinte, apoi dd. Glodariu, admin. Puscariu, adm. prot. Patiti'a, Protos. Pope'a, Vicepresied. Alduleanu si Adv. Onitiu, §fulu 41 se priimesce in form'a urmatóre: Comiteltu parochialu, constituindu-se, si - alege pre presiedintele si pro secretariu. Presiedintele trebuie sa fia alesu din membrii comitetului, ear secretariulu pote fi si altu individu cualificatu, care, de nu vá fi membru alu comitetului, va avé numai votu informativu.

§lu 42 comissiunea l'a priimitu neschimbatu, si dupa unele observári ale d. Dr. Glodariu: (a se dice, in locu de ratiociniu dare de séma séu socotéla, si ea nu e destulu ca comitetulu parochialu sa se adune de dóce ori pe anu), reflectate de P. Hanni'a si d. Presiedinte, se priimesce si din partea sinodului. — §lu 43 se priimesce cu modificarea, ca in locu de 2/3 sa se dica: preste jumetate. —

La §lu 44 comissiunea alegerea Professoriloru si Invetiatoriloru din §lu 26 punctulu 2. o-a pusu aici cá punctulu 1; punctele 2—7 si respective 8 le a priimitu cu acea unica modificare, ca cuvintele: „care insa in scrisu trebuie sa se faca“ le a lasatu afara. D. Presiedinte trage atentiuneu asupra ponderositatii lucrárilor comitetului parochialu si asupra trebuintiei de a se deprinde si ómenii nostri la o ordine mai stricta. D. Alduleanu aprobéza, in parte, dar aperi totusi parerea comissiunei. D. V. Romanu aru dori cá alegerea Invetiatoriloru sa se puna dupa punctulu 7 cá punctu 8; d. Alduleanu-lu face atentu, ca a alege pre Invetiatorii e unu dreptu materialu, ear a escrie concursu enumai o procedura; toldean'a dreptulu in sine trebuie pusu inaintea unei modalitati, carea e numai o bagatela. D. Munteanu in locu de „Directiunea locala“ propune „Inspectiunea locala.“ P. Hanni'a continua referarea: punctele 10, resp. 9, pána la 23, resp. 22, comissiunea le-a priimitu fára nici o schimbare. Deschidendu-se desbaterea speciala, d. Macellariu propune la §-lu 44 unu adausu: ca despre inventariulu bisericei sa se tramita unu esemplariu si consistoriului concerninte; cáci altmintrelea nu s'aru poté tine evidinti'a. P. Hanni'a o afla acést'a cuprinsa in punctu 19; d. Alduleanu sprijinesce propunerea d. Macellariu cá un'a ce nu e de prisosu. Asemenea si d. Presiedinte, adangendu numai, ca dór nu Consistoriului, ci Epitropiei eparchiale sa se tramita acelu inventariu. D. Macellariu crede, ca Consistoriulu vá dá acestu inventariu Epitropiei eparchiale. Asupra punctului: ca au a se tramite inventarele Consistoriului ori Epitropiei eparchiale? se

încinge o desbatere interesantă și instructivă. — D. Președinte și d. Gaitanu sunt de părere, ca socotelele să se susțină episcopiei diocesane; d. d. Alduleanu, Macellariu și Puscariu susțin, ca la Consistoriu, și în fine această părere din urmă se primește. — În privința formularului, după care voru avea să se facă inventariile, d. Bolog'a face întrebarea, dacă acela e gata deja, ori nu? căci la casul din urmă apoi propune alegerea unei comisiuni, carea până într'ună din ședințele următoare să elaboreze un astfel de formular. D. Macellariu află propunerea la locul său și o partinesce, iar d. Alduleanu crede, ca această, că o afacere curată administrativă, să rămână de totu afară; d. Președinte permite, ca e unu ce administrativ, de care se va îngriji Consistoriul la timpul său; dar cu toate acestea aru dori, că pasagiul să rămână că unu principiu. P. Hanni'a aru dice în locu de apodicticul „se va face“ mai bine „are a se face“, și ca pari'a din inventariu să se facă în 3 exemplare, din care unul va rămâne în biserică, alu doilea la comitetul parochial, alu treilea se va transmite la Episcopie. D. Puscariu aprobă această părere; d. Alduleanu crede, ca socotelele să se predea episcopiei. D. Președinte rămâne pe lângă părerea sea, carea Sinodul o și primește. După unele observațiuni neesențiale, d. Bolog'a observă la pct. 19, ca dór din trecerea cu vederea s'a lasat afară, ca obiectele respective au a se transmite Senatului școlastic. D. Gaitanu. Obiectele, ce se scot din inventariu, încă aru trebui arătate Consistoriului. D. Alduleanu: Aceea vine în raportul anual. — Prof. Boiu aru dori a se adauge în pct. 6. lângă mobile „și aparatele“ de Geografia, Istoria naturii, Fizica etc. (Se primește.) La § 14 (examinarea și asiedierea cantaretilor, clisierilor s. a. servitori mai mici bisericesci) observă P. Admin. prot. Patiti'a, ca această până acum s'a ținut de competența Protopopilor. D. Președinte. Acesta stă în parantesă în § 14. D. Dr. Glodariu: Să se ștergă parentesa. D. Președinte propune, în întelesul canoanelor, că alegerea cantaretilor, clopotarilor etc. să se asternă Protopopului spre censure și imarire. D. Gaitanu află contradicere între aceea, că protopopul să censureze și să asiedie pre acești servitori bisericesci. D. Dr. Tincu se învoiesce cu propunerea d. Președinte; numai aceea, că protopopul să dea atestatu cantaretilor, nu-i convine; căci plui protopopu pôte nu-i place, cum cântă cutare cantaretiu, și nu-ida atestatu. D. Președinte. Nu e destul, că cantaretiul să scia cântă, ci se cere, că elu să cânte după melodia bisericeii. Cătu pentru esamenu, acela va constă din aceea, ca cantaretiul va cântă în biserică 2—3 stichuri, și ndată se cunósce, ca scie cântările și tipicul. D. Dr. Tincu afirmă, că a disu, ca cantaretiul să nu fie legatu de testimoniul protopopului, ci să aiba valóre și altu atestatu, ce l'aru produce dela vr'o persoană competentă. D. Dr. Glodariu cerca a sprijini pre Dr. Tincu; dar merge asiá de departe, încatu vătămă bun'a cuviința și respectul către oficiul protopopescu, prin carea nu numai produce indignațiune și chiamare la ordine, ci provóca și o apologia a stărei protopopescu prin P. Prot. Hanni'a, care în cuvinte clare, energice și însoțite de aplausele adunării arată pe de o parte îndatoririle cele multe și sarcinile cele grele ale protopopilor, pe de altă dotarea lor cea de totu mică și necorespondentă, asiá încatu adeseori sunt constrinși la lucrul mânilor. D. Dr. Tincu se aperi de prepusul, că candu densul aru fi voitu a atacă pre cine-va, și repetiesce propunerea sea: că și atestatele din institute competinți să aiba valóre. D. Președinte: Cântările în biserică noastră sunt în decadintă, și parintii nostri din vécule V. încă au cerut aceste calități. Canónele din Soborul ecumenic VI. ceru, că cantaretiul să nu facă strigări necuviințioase în biserică și să nu cânte în biserică ce-va, ce nu e potrivit. Se pôte întimplă, că cineva să se facă astadi cantaretiu, care n'au invetiatu clerică seu pedagogi'a. — D. Gaitanu pretinde, că atestatul dela ori ce protopopu de legea noastră să aiba valóre. D. Puscariu: Să se dica mai bine: dacă va avé atestatele cuviințioase. D. Președinte formulăza §-ulu asiá, ca numai acela alesu, care s'au examinat din partea Scaunului Protopopescu, pôte fi cantaretiu. D. Onitiu. Alegerea să nu se facă prin comitetu, ci prin obstea ntréga, după cum s'a facut și până acum. D. Președinte: Ba până acum l'au alesu numai câte trei patru inși din comună. — D. Fericeanu (catechetu gimn. în Brașov) aru dori a se dice, ca bibliotecile nu să se înființieze, ci să se realizeze. (Nu se primește.) —

La ordine vine secțiunea IV: despre epitropi. Refert. P. Hanni'a raportăza mai departe, ca Comisiunea §§-ii

45, 46 și 47 i-a priimitu fără nici o schimbare. — § 48. pct. 1, 2, 3 rămân neschimbate, în pct. 4. în locu de eforu Comisiunea a disu: Comitetul. Pct. 5 și 6 rămân neschimbate; 7, 8, 9 și 10 s'au aflat nepotrivite cu § 45, și s'au lasat afară. D. Bolog'a, aflându contradicere între aceea, ca epitropii au de a pune în lucrare hotaririle Comitetului și Sinodului parochial, pecându aceste hotariri vinu a se substerne Consistoriului spre revisiune etc., pune adausul, ca hotaririle Sinodului și Comitetului parochial, „tre-cute în valóre de dreptu.“ D. Alduleanu néga această contradicere, de óre ce epitropii primește dela Comitetu conclusele spre efectuire. D. Macellariu crede, ca epitropii duc unu rolu fôrte supusu comitetului și sinodului; prin urmăre n'are de a examina conclusele comitetului de bune ori de rele. D. Bolog'a sustine părerea sea, adaugendu ca schimbându-se odată decisiunile Comitetului paroch. (d. e. prin Consistoriu), decisiunea acest'a au încetat a fi decisiune a Comitetului parochial. D. Alduleanu sustine tocmai contrariul, ca decisiunile Comitetului seu ale Sinodului parochial, și dacă se stramută în întelesul legilor din partea diregatoriilor mai înalte, totu rămân decisiuni ale Comitetului seu ale Sinodului parochial. — De această parera e și P. Protosinchelu Pope'a, argumentandu, că asiá e și la judecătorile politice.

După ce se mai ventură cestiunea prin dd. Alduleanu, Bolog'a, Gaitanu (care încă o partinesce părerea dlui Alduleanu) și Pope'a, multe voci ceru încheierea desbaterei, carea se face cu aceea, ca șulu rămâne neschimbatu. —

§ 46. Comisiunea l'a priimitu fără schimbare. D. Dr. Tincu propune după analogia în comunele politice a se dice și „secretariulu.“ (Se primește.) Refert. P. Hanni'a continuă: Șulu 47 Comisiunea l'a priimitu neschimbatu; și sinodul încă-lu primește, modificandu la propunerea dlui Dr. Glodariu cuvintele: de o miia suflete în cuvintele: până la o miia de suflete. —

§ 48. (problemele epitropiei parochiale) Comisiunea l'a priimitu întregu, schimbându numai cuventulu „efori“ (gresiala de tipariu) în epitropi. D. Bolog'a a voitu să facă la punctulu d'antăiu aceleași observări, ce lea facut la § 45; dar fiindcă acolo nu s'au priimitu, trece și aici preste ele. La punctulu 2 îndrepta e eróre stilistică (că nu la trei epitropi să fie un'a cheia, ci la fie-care epitropia câte un'a). La punctulu 6 observă, ca potu veni casuri, unde se cere vreo cheltuielă grabnică, pentru carea nu se pôte adună comitetulu seu sinodulu parochial; de aceea e de părere, ca epitropilor să le fie liberu a cheltui și anticipative d. e. pe sate 10, în Brașov până la 100 f., careaș o póta cheltui epitropii la casuri de lipsă. D. Puscariu propune o instrucțiune specială în privința acest'a. D. Alduleanu aperi testulu originalu. Nu avemu noi, dice, să pertractăm dreptulu agendelor epitropilor, încatu și dacă au ei dreptu de a face spese. Ei sunt organele comitetului, care, fiindu membrii lui totu la unu locu, se pôte adună în tempulu celu mai scurt. Incatu are comitetulu dreptu de a aplacă bani, și încatu nu, nu e aici locul de a otari. Epitropii, aiba bani multi ori putini, nu potu cheltui nimicu fără comitetu, ale carui ordinațiuni ei trebuie să le implinésca. Aru dori numai, ca epitropii să nu póta întreprinde nici o cheltuielă fără aprobarea comitetului parochial, (nu a Sinodului și a comitetului.) D. Președinte: În totu anul se va face preliminarulu pentru spesele anului urmatoriu, și preliminarulu acest'a comitetulu lu propune Sinodului parochial, care-lu preda comitetului, car comitetulu epitropilor. Preliminariile acelea de bugetu apoi se substerne Consistoriului. D. Bolog'a. În § 44 punctu 19 s'a otaritu, că asternerile la Consistoriu să se facă prin scaunulu protopopescu; primindu-se § 6 asiá precum e, vomu veni în perplexitate. P. Pope'a încă e de părerea dlui Bolog'a, numai nu epitropilor, ci comitetului să se dea poterea acest'a. D. Președinte cerca a impacă parerile propunendu a se dice, ca să nu întreprinda nici o cheltuielă fără imputernicirea comitetului parochial. D. Alduleanu rămâne pre lângă părerea sea, carea o sprijinesce și D. Gaitanu. D. Macellariu propune a se lasă punctulu 6 de totu afară; căci densulu privesce pre epitropi de unu ce cu multu mai subordonatu, decâtă că ei să supravegheze asupra portărei preotilor și a invetiatorilor. P. Administratoru Patiti'a face o mică întrebare în privința celor 3 chei. D. Dr. Tincu întreba, ca dacă epitropii n'au dreptu de a cheltui nimicu, cum voru poté îngriji de ceva? D. Dr. Petreanu observă, ca punctulu 8 vine prevedut în afacerile comitetului la nrulu 4, și asiá lu afla de prisos. P. Pope'a observă, ca în punctulu 10 să se dica inspectorii în locu de directori. D. Macellariu aru dori, că și pun-

ctulu 10 sa rămăna afara totu din motivele dela punctulu 7; D. V. R o m a n u sprijinesce parerea d-lui Macelariu; dar' déca cu tôte acéstea §-ulu s'aru priimi, atunci aru propune a se adauge, că epitropii sa staruiescă la parochieni, că prunci de scôla sa cerceteze scôla regulatu, căci, déca nu, se voru pedepsi parintii dupa mesurile cuviincioase. (Punctulu 10 și 11 rămănu neschimbate.)

Aru urmă acumu t a i e r e a I I. d e s p r e p r o t o p o p i a t e; dar' dupacumu raportéza d. referinte, comisiunea a facutu unu adausu in privintia scôloru: ca adica, unde dône séu mai multe comune sustinu un'a scôla, acolo comitetulu scolaru se alege din membrii fiacarei comune bis, ear membrii diferiteloru comune au fatia cu scôla aceleasi datorintie, că și membrii altoru comune singuraticie. — Tre-cendu-se acumu la taierea a dôn'a, comisiunea a priimitu § 49, resp. 50 neschimbatu. — In § 50, resp. 51 propune comisiunea, a se dice, ca protopopiatele sa rămăna in starea loru presinte pâna la o alta regulare. (Se priimescu.) — In § 51, resp. 52 a pusu commiss. in locu de 2 moduri 3 moduri. — D. P r e s i e d i n t e aduce aminte Sinodului, ca Esc. Sea inca de multu (ni se pare in siedintia II. Red.) a spusu, ca §§-ii urmatori i-a schimbatu și ca asiâ dara nu se voru citi din carte. Refert. P. H a n n i ' a citește §ulu 52, resp. 53. modificatu astfelu: Scaunulu protopopescu este o corporatiune in afacerile bisericesci, scolare și fundatiunale, care in aceste afaceri in genere, ear in specie in afacerile mai chiaru enumerate forméza in biserica forulu de instantia antai'a. D. B o l o g ' a. Déca e la desbatere §ulu 54. din carte, atunci întreba, cine e locotitorulu protopopului, despre care vorbesce §ulu 54? D. P r e s i e d i n t e a 'ntielesu prin acést'a totdeun'a pre administratorii protopopesci. D. B o l o g ' a. Atunci in tôte protopopiatele aru trebui sa fia lângă protopopulu și câte unu administratoru protopopescu. Crede, c'aru fi mai bine a se dice, ca locotinatorulu e celu mai betrănu dintre assessorii scaunului protopopescu. — D. V. R o m a n u și dr. T i n c u suntu de parere, ca definitiunea scaunului protopopescu n'are locu aici. D. B o l o g ' a repetiesce intrebarea sea, pentru casuri de bôla s. a. din partea protopopului. D. P r e s i e d i n t e se 'nvoiesce, că sa rămăna afara cuventulu acést'a; P. P o p e ' a crede, ca sa rămăna; dd. P u s c a r i u și H a n n i ' a sustinu, ca caus'a se va regulă prin praxa; d. A l d u l e a n u aru dori, că ingrijirea pentru acést'a, că protopopulu sa aiba locotinatoru, sa se faca pe calea administrativa. D. P r e s i e d i n t e aru mai adauge, ca se potu alege in scaunulu protopopescu că membrii și unu capelanu și unu diaconu și unu mireanu. — § 55. Comisiunea l'a priimitu fără schimbare. Prof. B o i u propune, a se dice, ca pre membrii scaunului prot. i denumesce Consistorialu pe bas'a candidatiunei facute din partea „preotimei tractuale“, (nu din partea scaunului protopopescu), conservandu-se ustfelu, dupa parerea densului, mai bine principiulu constitutiunale alu bisericei. P. H a n n i ' a. In sinodulu protopopescu suntu și mireni; d. e. 10 preoti, 20 mireni; ce influintia pôte avé aici Protopopulu? — D. A l d u l e a n u apera conceptulu comisiunei; căci altmintrea rămănu protopopului numai agende dogmatice și spirituale. D. P r e s i e d i n t e crede, ca §-ulu destulu e de liberalu pentru asta data; candu vomu avé mai multa lumina intelectuala, atunci ne vomu perfectiuná și mai departe. D. G a i t a n u întreba, ca pôte denumi Consistoriulu la unu scaunu protopopescu pre cine-va, care n'au venitu la candidatiune. D. S e a crede, ca ar trebui sa pôta. D. l u i M a c e l l a r i u i pare rez, ca s'au adusu de d. antevorbitoru acést'a intrebare; căci D. S e a crede, ca numai din cei 3 candidati se pôte denumi unulu, nu și dintr'altii. Propunerea prof. B o i u o partinesce, dar numai pentru prim'a ocupare și constituiere a scaunului protopopescu, căci apoi se voru întregi membrii dupa modalitatea §-lui acestuia. D. G a i t a n u. Tocmai acést'a la condusu, că sa dica, ca sa se reserve Ep-pului acestu dreptu. — D. P r e s i e d i n t e. Me rogu, dlorul noi vremu sa ne regulămu numai pe venitoriu; insa eu dorescu, că regularea acést'a sa fia cu bagare de séma câtra institutele de mai nainte. Noi nu amu avutu nici odata scaunu protopopescu fără norme; noi nu dicemu, ca candu se va introduce organismulu acést'a, atunci cele de pâna acumu sa se stérge, ci regul'a de pâna acumu sa rămăna frumôsa, cumu a fostu. Protopopii și pâna acumu s'au intielesu cu assessorii loru și au facutu aratare la Consistoriu. — D. P u s c a r i u cere a remané §-ulu cumu e. — La problemele Scaunului protopopescu, unde se vorbesce despre rapirea mireseloru, se nasce o discussiune, alu cărei capetu, fiindca lucrulu se tine și de forulu civilu, e, ca se adauge la punctulu respectiv: „incătu privéscce partea canonica.“ Asemenea la comp-lanarea certeloru, la casurile de apostasia ale preotiloru. §§

60. resp. 61, și 61, resp. 62. Comisiunea i-a priimitu, și Sinodulu inca-i priimesce. Asemenea § 63, resp. 64, și § 64, resp. 65. La § 65. D. G a i t a n u cere a se dice in locu de $\frac{2}{3}$ „preste jumetate.“ D. A l d u l e a n u combate, căci aici suntu membrii putini, pecandula parochii suntu multi. D. P u s c a r i u sen. Sa se dica, ca jumetate din membrii veniti suntu capaci de a aduce unu conc. usu. D. A l d u l e a n u. Sa bagămu de séma, ca unu conclusu are și o parte morala. D. P r e s i e d i n t e cerca a mijloci; P. P o p e ' a pentru $\frac{2}{3}$; acést'a apoi rămăne. — §§-ii 66, 67, 68, 69 și 70 comisiunea i-a priimitu, și d. referinte i propune Sinodulu spre asemenea. La § 70 d. B o l o g ' a cere, că presiedintele o motiune sprijinita de 5 membri sa fia datoriu a o luă la pertractare. — D. A l d u l e a n u: Presied. este respunditoriu pentru ordinea buna și si pentru sustinerea ordinei e datoriu a luă obiectele la pertractare; dar potu veni și motiuni nefolositoare, care apoi dupa sunetulu §ului acestuia totusi aru trebui puse la ordine. D. dr. G l o d a r i u că D. B o l o g ' a. D. P r e s i e d i n t e. Intielepciunea practica cere, că sa ficsămu o dispositiune statatoare, că nu in locu de progressu sa vedemu regresu. O disciplina sanatoșa nu numai ca nu strica, ci tocmai e buna. Trebuie sa fia o lege morala, carea sa siléscă pre crestini la o ordine buna. — §ulu se priimesce cu schimbare facuta. — § 71 și 72 se priimescu. La § 73, punctulu 6, la propunerea D. lui Presiedinte, se adaugu lângă Gimnasie și scôlele reale și capitale. D. Dr. G l o d a r i u întreba, ca adunandu-se sinodulu protopopescu odata pe anu, in decursulu anului cine va portă lucrurile, cari competu sinodului? Prof. B o i u ar dori, că la alegeren Protopopului sa fia toti parochii și din fiacare comuna câte unu mirenu. D. Dr. G l o d a r i u: ba câte doi mireni. Refert. P. H a n n i ' a citește §-fii 74 și 75, și-i propune neschimbati spre priimire. Prof. B o i u repetiesce propunerea sea. D. Dr. G l o d a r i u o sprijinesce cu aceea, că la alegerea Protopopului sa fia un'a parte preoti și dône pârti mireni. D. B o l o g ' a nu pôte priimi motiunea Prof. Boiu, căci comuneloru mai numeroșe prin aceea li s'aru face nedreptate. (§§-ii se priimescu dupa proiectu.) Refert. P. H a n n i ' a recomănda § 76 spre priimire. D. B o l o g ' a. Sa nu se restringa alegerea de Protopopu la trei candidati, ci sa dămu alegatoriloru cea mai libera voia. D. P r e s i e d i n t e. In §-ulu acést'a, cumu este tiparitu, este o bunatate forte mare, pentru insasi alegerea de Protopopu, și adeca: ca alegerea nu se va face nici odata fără resultatu. Consistoriulu va avé privire la impregiurarea locala, la preoti bine meritati; dar' cându nu va avé încătrau, va fi silitu a pune in candidatiune și alti individi, cari nu se tinu de protopopiatulu respectiv, cându ei nu au clerici buni și preoti charnici.

D. l u i A l d u l e a n u i se pare, ca comisiunea a facutu aici o schimbare. P. H a n n i ' a. Asiâ e. Sinodulu protopopescu candidéza prin alegere și-i propune Consistoriulu diecesanu spre a priimi pre unulu dintre ei. D. V. R o m a n u. Priimindu-se §ulu dupa cum l'a formulatu comisiunea, atunci chiaru momentele aduse innainte de Esc. Sea nu suntu luate in séma. Consistoriulu mai bine va cunósce membrii cei apti din diecesa, de cum i-aru cunósce membrii unui protopopiatu. D. P r e s i e d i n t e. Prin propunerea comisiunei mai multa voia libera se da Episcopului, decâtu prin testulu din proiectu; pentruca déca i place vre unulu dintre cei trei candidati, lu priimesce; déca nu, nu. P. H a n n i ' a. Déca din tinutulu acél'a inea a concursu unulu, atunci firesce acél'a se va respectă. D. P u s c a r i u: Neprimindu-se motiunea comitetului, d. lui numai asiâ s'aru poté invoî cu §ulu, déca in locu de 3 s'aru pune 6 candidati. D. P r e s i e d i n t e sustine parerea sea, ca mai mare volnicia se da Consistoriulu dupa propunerea comitetului. D. A l d u l e a n u. Atunci mai bine sa se denumésca Protopopii fără influintia Protopopiatului; căci déca candidatiunea se face de susu, atunci totusi e denumire, numai in alta forma. D. l u i P r e s i e d i n t e reflecta, ca sa nu se confunde alegerea de Eppu cu alegerea de Protopopu. Prof. B o i u partinesce propunerea primitiva, căci afla mai multa garantia pentru alegerea individului celui mai aptu, cându pre cei 3 candidati i va propune Consistoriulu, care cunósce pre toti preotii și clericii din eparchia, pecându preotimea unui tractu d'abiă cunósce pre cei din tractulu seu și unulu sau dône tracturi invecinate. P. A r c h i m a n d r i t u P o p a s u. Sa nu se scape din vedere increderea carea este midiloculu celu d'antăiu și celu mai moralu, și asiâ sa se lase voia fiacarui protopopiatu de a-si alege cei 3 candidati (Sa traiéscă!) §-ulu se priimesce dupa propunerea comisiunei. §§-ii 77 și 78 dupa unele reflessiuni ale dd. B o l o g ' a și prot. de Crainicu se priimescu § 79 și resp. 80 comisiunea i-a priimitu neschimbati. La propunerea D-lui

Macellariu se sterge \$-ulu, care oblegă pre protopopulu la portarea spselornalegerei sale.

Urméza capu IV. Refert. P. Hanni'a raportéza, ca comisiunea §§ii 80—86 i-a priimitu neschimbati, lasandu-se afara § 87. Asupr'a acestui § se pórte o discussiune fórte viia între dd. Presied. Alduleanu si Pascariu; in fine \$ulu remâne afara. D. Codru observa o contradicere: comitetulu protop., se dice, sa consté din 15 persóne, pecându sinodulu protop. consta numai din 12. Eróre se indrépta, dícendu-se dupa propunerea Dlui Presiedinte pe jumetate.

Urméza taerea a IV, carea Sinodulu o priimesce en bloc (preste totu).

Cu acést'a se inchide siedinti'a la 2¹/₄ óre dupa amédi. La ordinea dilei urmatóre se pune taerea a V. despre eparchii.

Prospectu politicu.

In unulu din numerii trecuti facuseramu pomenire de dóue lucruri insemnate, dintre care unulu erá intrarea lordului Clarendonu in cabinetulu Angliei, unu amicu alu congressului, si prin urmare a lui Napoleon III. Actiunea acestui nou ministru amu poté dice, ca incepe cu o comisiune din partea Angliei la cabinetulu Tuilieriloru in cas'a germano-danese. Dupa o depesia din Hamburg, missiunea lordului Clarendon la Partis aru fi de a incunoscintiá pe cabinetulu francesu despre concessiunile, cari numa le póte face Dani'a, si a prepará pe Franci'a la aprobarea punctelor siatorite de Angli'a si Dani'a cá basa a conferintiei cei demultu trambitiate prin diuarie. Concessiunile din partea Daniei se reasuma cam in tipulu urmatoriu: Rendsburgulu sa se prefaca in foráretia federalionala si sa aiba garnisóna mestecata din Prussi si Hanoverani. Schleswigulu sa fia unitu, dar nu incorporatu cu ceea-lalta Dania. Holsteinulu va capatá unu Locutiitoriu, carele de buna séma va administrá ducatululu, cá locutiitoriuulu ducelui de Holstein (care va fi regele Daniei) si cá atare partasia la Bundestagulu din Frankfurt.

Lordulu Clarendonu se dice ca aru fi imputernicitu a face Franciei alte concessiuni in casulu candu aru aprobá bazele aceste.

Resboiulu cu tóte aceste curge, si cu deosebire foile engleze latiescu sciri despre scene si intemplári infiorátóre din câmpulu resboiului. Asiá ne spunu, ca la bombardarea Sonderburg-ului s'au periclitatu multe vieti de a le ómeniloru privati, facenduse bombardarea fára semnalisare premergátóre. Unele diuarie voru sa ne asigure despre desiertarea siantiuriloru Düppel-ului.

E greu de gacitu, déca lordulu Clarendon si ajunge scopulu in Paris, si e greu de a gaci, déca conferintiele voru avé unu finitu bunu. Catu bine astépta Dani'a, se póte vedé de acolo, ca ea-si procura necontentitu óste si nái de resboiu. In dilele din urma sa fia plecatu o naia danesa cuirassata (tintuita) cu 72 de tunuri fára a sesci incatráu. Dealta parte Napoleonu III. s'au salvatu inaintea Franciei si a Europei incoronandu-si actiunea sea politica in Mexico prin reesítulu de a fi datu Mexicului unu imperatu. — Intre concessiunile, ce se dice ca vrea Angli'a sa faca lui Napoleonu III. e si aceea, ca Angli'a va recunósce pe imperatulu mexicanu. Acumu, de-lu va recunósce, de nu-lu va recunósce, imperati'a mexicana e faptu implinitu si déca nu altii celu pucinu Francesii voru recunósce si voru sprijini unu lucru, care le mai maresce splendórea cu o fapta mare de initiatiua in viétia popóreloru nu ale unei parti de lume, ci a lumii intregi.

Gener. Garibaldi fu in dilele aceste idolulu Angliloru. Chiaru si corespundintii cei mai reci dícu, ca atât'a onóre nu i au datu lui Garibaldi nici Neapolitanii. Cátu tempu au fostu in Londonu, au fostu mai numai pe la banchete; la celu din Staffordhouse au fostu invitati si plenipotentiatii Daniei. Acumu sa se afle Garibaldi in Belgiu. —

Din Romani'a aflámu dupa diuariel nemtiesci, ca sesiunea camerei s'au prelungitu pâna in 1 Maiu c. v. si ca camer'a au incuviintiatu bugetulu pentru infiintiarea unui lageru la Focsiani, precumu si cá ministrulu Cogalnicianu au cerutu unu bugetu de 500,000 lei pentru unu ablegatu la congressulu european.

Din diuariel romanesci insa nu aflámu alta decátu ca cestiunea importanta rurala suferé din partea camerei amanari preste amanari. Parintii patriei din Romani'a strigau mai candu ca nu au tempu, candu sa voteze legi mantuitoare. Acumu, candu au tempu, se vede ca nu au bunavointi'a.

Publicarea

summelor incurse la fondulu Asociatiunei dela siedinti'a comitetului tinuta in 1 Martiu pâna la siedinti'a din 12 Apriliu a. c.

1. D. Eliseiu I. Armatu a depusu la Secretariatulu Asociatiunei competinti'a anualá apromisa in suma de 5 #. Totu d-lui pentru una esemplariu din Protocolulu adunárei generale a III. a platitu 50 xr.

2. D. Colectoru din Bistritia Gabriele Dorgo tramite la fondulu Asociatiunei tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ pentru d-sea si d. Iosifu Popu in suma de 10 fl. v. a.

3. D. Colectoru din Blasiu Georgie Pop'a a transmisu la fondulu Assoc. 70. v. a. cá tacs'e de m. ord. pre a. 186³/₄ si anume, dela urmatorii m. a) dela Rm. D. prepositu capitulariu B. Ratiu contingentulu anualé in 10 fl. v. a. b) Rm. D. Canonicu Constantinu Alutanu contingentulu anualé, in 10 fl. c) Rm. D. Canonicu Constantinu Papfalvi contingentulu anualu apromisu in 10 fl. d) Rm. D. Can. Ioanne Fekete tacs'a anualá 5 fl. e) Rm. D. Can. Ioanne Chirila 5 fl. f) Rm. D. Can. Grigoriu Mihali 5 fl. g) Rm. D. Can. Antoniu Vestemeanu 5 f. h) Rm. D. Can. Eli'a Vlass'a 5 f. i) Rm. D. V. Rectoriu Teodoru Deacu 5 f. k) Rm. D. Colectoru Georgie Pop'a contingentulu apromisu pre fia-care anu 10 fl.

Asiá dara, summ'a tramisa prin mai susu numitul Colectoru face in valut'a austriaca summ'a de 70 fl. di: sieptedeci f.

4. D. Colectoru din Fogarasiu Codru Dragusianulu a tramesu la fondulu Assoc. 65 f. v. a., si anume dela Domnii:

a) dela D. Basiliu Stantiu c. r. Capitanu in pensiuine, tacs'a de m. ord. pre anii 1863 si 1864 in summa de 10 f. b) D. Michaelé Poparadu c. r. Capitanu in pensiuine pre anii 1863-4 10 f., c) D. Prot. Petru Popescu tacs'a de m. ord. pre a. 1864 5 f., d) D. negociatoru Georgiu Eiseru 5 f. e) D. notariu prim. Danilu Gremoiu 5 f. f) D. Vicariu foraneu Nicolae Maniu 5 f. g) D. Assessoru Distr. Grigoriu Maieru 5 f., h) D. Jude procesualu Georgie Strimbu 5 f., i) D. V. Capitanu Ioane Codru Dragusianulu 5 f., k) D. docinte in Cartisior'a Nicolae Buda cá m. nou 5 f. l) comunitatea Sinc'a vechia cá tributulu casualu 5 f.

Asiá dara summ'a tramesa prin D. Colectoru Codru Dragusianulu face 65 fl. v. a.

5. Prin D. Colectoru si Prot. in Sabesiu Ioanne Tipeiu s'au administratu la fondulu Assoc. 11 fl. v. a., si anume:

a) dela D-sea tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ 5 f., b) D. Notariu Ioane Carpenisianu tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ si pentru decretu 6 f. Summ'a 11 fl. v. a.

6. Prin D. Colectoru si Prot. in Clusiu Vas. Rosiescu s'a administratu la fondulu Assoc. cá tacs'e pre a. 186³/₄ summ'a de 26 fl. v. a. si anume:

a) dela D. Secretariu gubr. Nic. Barbu tacs'a pre anulu 186³/₄ si pentru diploma 6 f., b) D. c. r. Directoru de Cancelaria Ioann Babb de Kopolnok-Monostor, tacs'a de m. ord. pre anii 186³/₄ 5 f., c) D. Prot. Vas. Rosiescu 5 f., d) D. Prot. Ioanne Pamfilie 5 f., e) D. Capelanu Gregoriu Chifa 5 f. Summ'a deci administrata prin D. Colectoru Vas. Rosiescu face 26 fl. v. a.

7. D. Dr. Ioanne Mesiot'a Prof. gim. in Brasiovu a administratu la fondulu Asociatiunei tacs'a de m. ord. pre anii 1863 si 1864. pentru D-sea si pentru D. prof. gimn. Davidu Almasianu in summa 20 fl. v. a.

8. D. Colectoru si Prot. in Dev'a Ioanne Papiu administréza la fondulu Asociatiunei cá tacs'e de m. ord. pre anii 186³/₄ summ'a de 55 fl. v. a. si anume:

a) dela Ill. sea D. Baronu si Comite supremu de Nopcea tacs'a de m. ord. pre anii 186³/₄ 5 f., b) D. Franciscu Iechimu Assess. de Sedria 5 f. c) D. Dominicu Iordanu Jude primariu 5 f. d) D. Elia Hentesiu ratiocinante 5 fl., e) D. Lehman Robertu advocatu 5 f., f) D. Ioanne Moldovanu preside la Comisiunea de desdaunarea pamentului 5 f., g) D. Ioanne Papiu Prot. in Dev'a 5 f., h) D. Dr. Lazaru Petco advocatu 5 f., i) D. Georgie Ciacianu V. Comite 5 f., k) D. Ivantie Chigsi'a docente 5 f., l) D. Georgiu Nicorescu parochu numai pre anii 186²/₃ 5 f. Summ'a 55 fl. v. a.

9. D. Colectoru si Jude primariu alu Comitatului Cetatiei de balta Iosifu Siuluti u a tramesu la fondulu Assoc. 68 fl. v. a., cá oferte dela 7 Comune din comitatulu Cetatiei de balta, si anume: a) dela Comun'a Giulusiu 10 f., b) Comun'a Laticudu 12 f., c) Comun'a Samosiu-telecu 10 f., d) Comun'a Cergidulu mare 10 f., e) Comun'a Cergidu micu 6 f., f) Com. Teremi'a mare 10 f., g) Comun'a Subpadure 10 f. Summ'a 68 fl. v. a.

9. Deadreptulu la cass'a Asociatiunei a maf incursu summ'a de 20 fl. v. a. cá tacs'e anualé pre 186³/₄ si anume:

a) dela D. Prot. Ioanne Hanni'a 5 fl., b) D. Protopopu Gregoriu Ratiu 5 f., c) D. parochu Alessandru Lebu 5 f., d) D. parochu Radu Popea 5 f. Summ'a 20 fl. v. a.

10. D. Prot. in Mehadi'a Dimitrie Iacobescu a tramesu 2 f.

11. D. parochu Nicolae Tatuca 1 f.

Dela Secretariatulu Asociatiunei transsilvane. Sabiu in 12 Aprilie 1864.

In nr. 28 fati'a 110 sírulu 21 de din josu ne rogámu a se indreptá „presbiterialu“ prin „protopresbiteralu.“